

Kaj pa po Cerarju ... ostane?

Zapuščina niso le izzivi za nove koalicije, temveč predvsem problemi, ki so se do zdaj pometali pod preprogo in so ves čas le rastli.

*Samo Hribar Milič
Odgovorni urednik*

Če je za slovenske politične razmere Cerarjev odstop izjemno pomemben, na gospodarstvo to ne bo imelo skoraj nikakršnega vpliva. Nekateri celo menijo, da bi gospodarstveniki morali njegov odstop proslaviti, saj je obstajala realna in velika nevarnost, da bi ga koalicijska razmerja, ki so prevladala pred začetkom predvolilnih dogajanj, postavila pred skušnjava podeljevanja predvolilnih bonbončkov, s katerimi bi vlada izkoriščala svojo pozicijo za pridobivanje volilnih glasov. Ob koncu njegovega mandata imamo v Sloveniji povsem spremenjeno sliko. Iz države, ki ji je grozila trojka, z veliko brezposelnostjo in zadolženostjo, ki je bila še vedno med največjimi bolniki v EU, smo se prebili med države z najvišjo gospodarsko rastjo, visoko boniteto zaupanja, pomanjkanjem razpoložljive delovne sile in z dobrimi napovedmi tudi v prihodnje. Odgovore na vprašanje, ali bo to dobro stanje v resnici pripomoglo trenutno vladajočim strankam na volitvah, prepuščam političnim analitikom. Za gospodarstvo pa je pomembno predvsem, kakšno zapuščino puščajo na tistih področjih, ki najbolj vplivajo na pogoje poslovanja. Že na prvi pogled je jasno, da zapuščina niso le izzivi za nove koalicije, temveč predvsem problemi, ki so se do zdaj pometali pod preprogo in so ves čas le rastli.

Na prvem mestu je potrebno omeniti razmere v javnem sektorju. Njihove zahteve po višjih plačah so bile enormne in trenutna prekinitvev pogajanj, ki je sindikalno stran naredila za poraženca, ni nikakršen kompromis ali celo uspeh. Vse nezadovoljstvo, ki ga je povzročila vlada s tem, ko se je z nekaterimi vplivnimi skupinami v javnem sektorju separatno dogovorila za višje plače, se je le za trenutek poleglo. Velika naivnost bi bila, če bi verjeli, da jeseni ne bodo sindikalne zahteve še močnejše in radikalnejše privrele na plan. In s tem že na začetku vzele veter v jadrnih koalicijah, ki bi si zadale za cilj uravnotežen proračun in reformo javnega sektorja.

Reforme pa nujno potrebujemo. Ker visoko zastavljenih ciljev, da bomo do leta 2025 dohiteli povprečno razvitost EU, dvignili dodano vrednost in plače, postali inovativna družba znanja z zavirljivim nivojem socialne razvitosti, ni moč doseči s sedanjim razvojnim modelom. Ko za znanost in raziskovanje dajemo mnogo premalo in na napačen način. Z višjimi davki in močnejšim/dražjim javnim sektorjem se tudi

na teoretskem parketu ne da razviti modela, ki bi prinesel višjo dodano vrednost in inovativnost. Kaj pa nam bo prineslo svetlejšo prihodnost?

Vlada je izjemno veliko časa in naporov namenila novi infrastrukturi, rezultat pa je znan. Drugega tira še nismo začeli graditi in ga po obstoječem modelu verjetno tudi ne bomo mogli, še dalj od začetka smo s 3. razvojno osjo in investicijami v nove energetske kapacitete. Sprejet je bil sicer Zakon o spodbujanju investicij, kjer se je vlada modro odločila, da bo spodbujala z enakim pristopom tako tuje kot domače investicije. Vendar pa bo zakon omogočil predvsem nove oblike subvencij in vzpodbud, najbolj perečih ovir pri investicijah, povezanih s poseganjem v prostor in pridobivanjem najrazličnejših dovoljenj, pa Vlada ni odpravila. Kot da se ne bi nič naučila iz lastnih izkušenj, ko je vladni »dream team« reševal investicijo Magne s saltom mortale in kjer po normalnih in transparentnih poteh noben podjetnik ne bi bil (in ne bo) v normalnem času mogel zaključiti investicijskega projekta.

Navedel sem le nekaj ključnih področij, ki bodo prihodnji vladni ekipi že od vsega začetka predstavljala prej težko rešljiv problem kot ambiciozni razvojni izzivi. Odprta so še številna področja, v prvi vrsti zdravstvo, kjer so netransparentna javna naročila in vse daljše čakalne vrste le vrh ledene gore. In potem davčna reforma, ko bo treba razbremeniti delo in bolj obremeniti premoženje in dobiček. Ostajata še pokojninska reforma in spremembe na trgu dela – vse področja, ki niso le v fokusu političnih strank, temveč predvsem socialnih partnerjev.

Oblast je bila in bo vedno zelo mamljiva, ampak čevlji, v katere vstopajo zmagovalci volitev, so vsakič večji, z razvojem se povečuje tudi zahtevnost obvladovanja vseh procesov. Le kako bi poleg politične pripadnosti na volitvah izmerili tudi kompetentnost za opravljanje tako zahtevne naloge, kot je vodenje države? [gg](#)

*sanjsko moštvo